

Elfizetési árak:
 egész évre 4 ft., fele évre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr.
 Hirdetők mersekkelt árak szerint.

A lap megjelenik minden va-
 sárnap.
 Felelős szerkesztő:
ENDE JÁNOS.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.
 hová a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési penzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

UJPEST-ÉS KÖRNYÉKÉNEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

Tisztelt olvasóinkhoz!

A mai nappal a lap szerkesztésétől vissza-
 lépek nyugodtan adva át a lap szerkesztését
 oly szakavatott tollu munkatársnak mint
 Endre János.

A midőn köszönetet mondok a tisztelt ol-
 vasóinknak azon jóindulataért, melyet a lap
 iránt tanúsítottak, ugyanekkor köszönöm
 munkatársaimnak aldozatkesz szellemi támo-
 gatását is.

Most pedig átadom a szót az új szerkesz-
 tőnek.

***

Több oldalról jött felhívásnak engedve, va-
 lamint a közügyek iránt táplált lelkesedésem
 arra indított, hogy a lapnak szerkesztését,
 — melynek megindításánál is én voltam a
 szerkesztője — újra átvegyem.

Tudom, hogy ezen vállalkozással nagy fel-
 adatot róttam magamra, de ambíziós törek-
 vésem, — a nagyközönségnek irántam tanu-
 sított jóindulata, valamint az e téren hosszú
 időn át szerzett tapasztalatom erőt ad, lelkesít
 és módot nyújt, hogy ezen nehéz munkámat
 sikeresen megoldhassam.

Szerkesztésem alatt a lap iránya nem fog
 megváltozni, az a régi marad: *a szabad köz-
 véleménynek igazságos nyilvánítása és a közön-
 ség érdekeinek őszinte és méltányos megvédése.*

Az élet nehéz küzdelmeiben szüksége van
 a közönségnek egy olyan sajtóra, mely az ő
 érdekeit önzetlenül szolgálja, a közügyeket
 a maga tiszta igazságában pertraktálja.

Őszintén foglalkozik a közönség bajaival,
 nyíltan tárja azokat az intéző körök elé, hogy
 azáltal méltányos orvoslásban részesülhes-
 senek.

Ez a mi ezünk és feladatunk, hogy an-
 nak minél jobban megfelelhessünk, kérjük

a nagy közönség szellemi és erkölcsi támoga-
 tását.

Midőn a közönség érdekét szívünkön hor-
 dani szent kötelességünknek fogjuk tartani,
 egyszersmind arra fogunk iparkodni, hogy a
 lap magas irodalmi színvonalán maradván, ta-
 nulságos és szórakoztató legyen, hogy a lap
 akkor, mikor komoly közügyeket tárgyal, a
 lap olvasóit kellemes mulattatásban is része-
 sítse, miről díszes és jó tollu munkatársaink
 biztos garanciát nyújtanak.

Ezeket előre bocsátva kérjük a nagy köz-
 zönséget, hogy lapunkat nemes törekvésben
 támogatni sziveskedjék.

Magamat pedig a nagy közönség szíves
 jóindulataiba ajánlva maradok:

hazafias üdvözléssel

Endre János

a „Közérdek” fel. szerkesztője

Szent István ünnepe.

Ujpest, augusztus 15.

E hét folyamán, pénteken reggel, az
 első apostoli magyar király ünnepét je-
 lentik be a harangok.

E nemzeti ünnepen a hála érzetével
 s a dicsőítés és magasztalás szavaival
 járul minden magyar a helyelett azon
 oltárhoz, melyen a szent király emlé-
 kének adózik.

Az ó-testamentum könyvében ol-
 vastam, hogy: „A bölcs király a nép tá-
 masza!”

Ennek az ó-testamentomi ígének a
 magyarok egyik királya sem felelt meg
 annyira, mint Szent István. Valamennyi
 között ő volt a magyar népnek a leg-
 erősebb támasza, mert életének minden

perczének, minden szavának, minden
 tettének egyedül csak az volt a feladata,
 csak az volt a célja, hogy a magyar
 nép jólétét és nyugalmit, szerencsését
 és boldogságát előmozdítsa, hogy Ma-
 gyarország állami létét, a jog- és igaz-
 ság bástyaival körülvéve, a messze jövő
 számára biztosítsa; hogy a nemzeti lét
 gyökerei számára olyan talajt teremtsen,
 amely a szabadság terebélyes fá-
 jától, az alkotmány izmos törzsétől, a
 tápláló erőt meg sohasem tagadja!

Olyan népet akart királyutódai szá-
 mára örökül hagyni, amely nemes érze-
 tekkel, tisztult nézetekkel, világos érte-
 lemmel halad az idő és az élet ösvényén
 be az ismeretlen századok sötét erde-
 jébe.

Olyan nemzetet akart nyugoti Eu-
 rópa néptömegei s nemzetiségei szá-
 mára mintául hagyományozni, amely
 ismerve kötelességeit és jogait, rendü-
 letlenül ragaszkodik ahhoz a röghöz, a
 melyen bölcsőjébe ringott, s amely kopor-
 sóját befogadja.

Olyan országot akart a délkeleti or-
 szágok okulására alapítani, amelynek
 létét, a törvények iránti tisztelet, a ki-
 rály iránti hűség, a szabadság szeretete
 s a kor szellemével haladó műveltség
 örök időkre biztosítja.

Ezer éves fennállásunk bizonyítja,
 hogy Szent István valóban királyi fel-
 adatának megoldására, törekvéseinek
 megvalósítására, céljainak elérésére
 bölcsen és helyesen választotta meg az
 eszközeit s az anyagi és a szellemi fegy-
 vereit. Most már egyedül csak *tőlünk*
 függ, hogy egy második évezred tanus-

A „KÖZÉRDEK” TÁRGYÁJA

Az ujpesti ev. ref. egyház nyári mulatsága.

(1897. évi augusztus 7-én.)

Nagyságos asszonyom!

Ne tessék meglepődve lenni, ha *Krisz-Krasz*
 urhoz intézett nagybecsű levelere én vala-
 szólok. A dolog ugyanis akként áll, hogy
Krisz-Krasz ur az Ujpestet fenyegetett árviz-
 veszély elhárításán fáradozott akkor, a mikor
 én és társaim a ref. egyház mulatságán árviz
 arányu izzadságokat töröltünk le nemes
 homlokainkról, — a tánczok gyakorlati ki-
 vitele közben kifejtett fáradozásaink miatt.
 Vagyis magyaros rövidséggel szólva *Krisz-
 Krasz* ur a mulatságon nem volt jelen, míg én,
 igenis, ott voltam. Ezért nem válaszolhat ő s
 azért válaszolhatok én — az ő megbízásából.

Válaszomnak általános részét azzal vagyok
 bátor kezdeni, hogy szobám tele van friss
 szénailattal, őszi baraczk aromás párájával s
 — csodálkozok bár, de úgy van — főt paradicsom
 és forralt eczet gőzével. Elhiszi-e,
 hogy e vegyes illat az Ön szeretetreméltó le-
 veleiből, melyet *Krisz-Krasz* urhoz intézett s
 az én phantáziám nagy készségéből töltötte
 be a szobámat? Látom asszonyom, a mint
 ott ül a verandán, a nagy diófa-asztal előtt
 és mosolyog arra a kosár őszibaraczkra, mely

olyan büszke reményekre hangolja az Ön de-
 rék, gazdasszonyi szívet. Formás kis kezeivel
 szaporán hámozgatja azt az üde gyümölcsöt,
 mely annak idején az üvegben keménységgel
 s izességgel irigységbe s bámulatba fogja
 ejteni az egész világot. A konyhából ezalatt
 minden perczben kibukkan egy pipikendő
 fejecske az ajtó nyíláson. Két aggodalmas kek
 szem keresi az Ön jóváhagyó tekintetét:

— Raöntsem? Kavarjam meg? Ilyen rej-
 télyes, de nagyfentosságú szavak rezdülnek
 meg a veranda szénailattal levegőjében. Ettől
 is dobog az Ön derek, szerető anyai szíve és
 boldog pillantást röpit az ajtó felé, hol Sarika
 (tökéletesen olyan, mint Ön, meg a füle is
 megmozdul, mikor hamiskodik) most állja ki
 a gazdasszonyság erős paradicsom és eczetes-
 uborka próbáját.

Ab, egészen megfodkeztem, hiszen Ön-
 nek, nagyságos asszonyom, ez alkalommal az
 ujpesti református egyház nyári tánczvigal-
 máról kell beszámolnom. Lam, mit tesz egy
 faluról kelzett level! Egészen elmerengővé
 lettem, mintha én is érezném a falusi élet
 egyszerű gyönyöreit.

Reá térek válaszom érdemi részére is, el-
 mondok a ref. egyház tánczmulatságairól ta-
 pasztalataimat. Kevés oly mulatságot ismerek
 az ideiek között, amely siker dolgában tár-
 sául szegődhetnek a múlt szombatnak. Az uj-
 pesti ref. egyház ez évi nyári mulatságát régi
 jó hirnevehez méltóan tartotta meg a rákos-
 palotai parkvendéglő izlésesen feldíszített he-

lyiségeiben, mely kedélyesség dolgában nem
 maradt mögötte az idén rendezett helybeli
 mulatságoknak, de még a megelőző évek kö-
 zött is az elsők között foglal helyet az a fesze-
 telenül csapongó jó kedv, melynek még az ár-
 viz közeledtet jelző harangzugás sem ártott. A
 tánczosnók sorában láhattuk községünk
 majdnem minden szépséget. Fialat leányok,
 vidám menyecskek izléses toilletekben jelen-
 tek meg. A mulatság sikerét már előre bizto-
 sította az a jól egybevalogatott fényes névsor,
 mely a rendezőbizottság neveit tüntette fel.
 Köztük találtuk országos képviselőnk, hiva-
 talmnokot, orvost, ügyvédet, szóval községünk
 intelligentiájának számos tagját, a kik ötven
 hölgyrendező segítségével igen hamar elarasz-
 tották egész vidékünket jegyekkel. Az első né-
 gyest 160 pár tánczolta. A hamar lábrakapott
 jókedvből csak a bajnal zökkentette ki a mu-
 latozókat. A mulatság különben szép anyagi
 sikert is biztosított a helybeli ref. egyháznak,
 mely az eddigi számitás szerint a 300 frtot is
 meghaladja. Ha megengedi nagyságos asszo-
 nyom a hölgyek névsorát is közlöm. Jelen-
 voltak, *asszonyok*: Bäcker Gyuláné, Bihar Fe-
 renczné, Beterke Rezsóné (Szegedről), Boday
 Jánosné, Csepessányi Beláné, Dr. Decsi Lipótné
 (Budapestről), Dezső Lajosné, Erkel Mária,
 Fölk Ferenczné, Földes Károlyné, Fellner Ká-
 rolyné, Földy Antalné, Gyene Károlyné, Grenzo
 Sándorné, Gudlich Ferenczné, Henter Gá-
 borné, Hajdu Jánosné, Hóbert Beláné, Dr. Hé-
 dervári Sománé, Janovszkyné, Jókay Sándorné

kodjék Szent István dicső és magasztos tervének a megvalósulása mellett.

Tőlünk függ!...

E szónál, a sivár jelennek hatása alatt, keserű érzetek kergetik arczunkba a vért, sötét gondolatok ostromolják agyunkat s reménytelen szavak tödülnek ajkunkra, mert attól félünk, hogy az anyagi javak utáni hajszá már annyira kiölte belőlünk az eszményiséget, annyira lehűtötte a magasztos eszmék iránti lelkesedést kebelünkben, annyira közönyösekké tettünk az ő nemzeti kincsek iránt, amelyekkel első apostoli királyunk ajándékozott meg, más szóval, annyira szakítottunk a múlt emlékeivel, hogy már is kockára tettük a jövőnket!

De nem, nem!

Hiszen büszkén valljuk magunkat még magyaroknak: önérettel hivatkozunk még nagyjainkra: hiszen ott díszíti még nemzeti lobogóinkat Magyarország védasszonyának a képe: hiszen sértetlenül s tiszta fényben ragyog még Szent István koronája: tehát felébredhet még talán nemzeti öntudatunk, megszólalhat még nemzeti lelkiismeretünk!

Oh jusson eszünkbe azon a napon, amelyen első apostoli királyunk Szent Jób kezét kísérjük az Úr házába, jusson eszünkbe a szentírás ama szava: „Az erény emeli a népeket!”

Térjünk vissza „ősi erényeinkhez!” s nincs az a hatalom, amely Szent István népét az erkölestelenség moesarába fullaszthassa: amely Szent István nemzetét a nemzetek sorából kitörülhesse: amely Szent István országát romba dönthesse!

Királyaink királya: Szent István király! Légy a magyarnak ezután is támasza s könyörögj érettünk!

Brankovics György.

Ujpest védelmezése.

Szomorú tapasztalatok áran meggyőződünk arról, hogy a Duna mentén építendő védgát kiépítése immár elkerülhetetlenül szükségessé vált.

Mióta a szekesfőváros a Duna medrét összeszorította, Ujpest mindjobban ki van téve az árvízveszedelemnek. Fájdalommal láttuk mi most a tény hatását, mely habar

(Budapest), Jakay Ferenczné, Jágerszky Istvánné, Kanovics Aladárné, Kanovics Zoltánné, Dr. Kiss Sándorné, Királymezei Beláné, Klatrobecz Endrené, Dr. Kovács N. Lajosné, Konyha Gezáne, Lehoczky Sándorné, Mady Lajosné, Mauritz Gáborné, Molnár Ödönné, Mehes Zsigmondné, Papp-Szilágyi Lászlóné, Ráday Jánosné (Vörösegyháza), Rády Antalné, Dr. Székely Dezsőné, Szerenyi Kázmerné, Turóczy Gyuláné (R.-Palotáról), Ugró Károlyné, Dr. Vaday Lászlóné, Watler Gyuláné, Wilovits Antalné.

Leányok: Barkóczy Jolán, Barkóczy Irén, Boday Emma, Csepcsányi Sárka, Csepcsányi Berta, Erkel Sárka, Emmer Irma, Fellner Milka, Földi Terez, Grenzo Róza, Gyene Camilla, Golka Anna, Golka Róza, Halász Ella, Médervári Erzsike, Jokay Marta, Jokay Juliska, Janovszky Etel, Janovszky Irén, Mauritz Mariska, Mady Vilma, Pohl Emma, Taskicz Fona, Ráday Erzsike, Szlis Ida, Schaff Jolán Ugró Amália, Watler Margit, Wilovics Emma.

Ezzel bevezetem érdemleges válaszomat. Nem tudom eljárta-e megbízásomban ugy, mint azt nagyságos asszonyom Krix-Krax úrtól elvárhatta? Tudom, hogy tollam érzi Krix-Krax ur kezének hiányát, de szolgáljon melegségemül, hogy levelem megírásakor az ő modorát, az általa használni szokott formát igyekeztem megközelíteni.

Nagyságos asszonyomnak kezeit csókolja
Alajos.

most is elég nagy mérvben sújtotta a kár-szenvedteket, félnek idejen mikor jégtorlaszok akadályozzák majd a Duna vízének menetét, még nagyobb mérvben sújthatja azokat, akik a Duna mentén laknak.

Tehát nincsen habozni való időnk arra, hogy a Dunapartot erős védgáttal látván el, azt mihamarabb ki kell építeni.

Ez ugy a Duna mentén levő gyáraknak, mint a községnek érdekében áll.

Első sorban azonban a vízművek igazgatóságát kellene kényszeríteni a védgát felepitésére, mert annak a területe van a part legveszedelmesebb helyén, a katasztrófa most is annak a nembanomsága miatt történt, melylyel nemcsak a közsegi utasításokat figyelt, hanem egyáltalán oly mulasztásokat követett el, hogy a sok anyagi kár, mely az ujpestieket sújtotta a vízmű igazgatóságának a lelkiismeretét terheli, melyekért azonban mint hisszük alapos felelősségre és a kár megterítésére fogják vonni.

Gszodaljuk, hogy a vízművek igazgatósága nem rendelkezik oly szakemberekkel, a kik a veszély idején előre láttak volna a következményeket, hanem ellenkezőleg könnyelműségükkel fogva Ujpestnek nagy részét veszélyeztettek és számos embernek kiszámíthatatlan kárt okoztak.

Most okultak a közsegi előljárással szemben tanúsított ellenszegülésen, reméljük, hogy ezentúl a kényszer hatásnak engedni fognak, nehogy újabb veszélybe sodorják az ujpestieket.

Vegre a község is tételen meg mindent a Duna mentén levő gyárakkal, hogy Ujpestet hasonló árvízveszedelem ellen megvédjék.

Minden esetre kívánatos volna, hogy melyen fekvő telkek és házak feltöltessenek, egy helyes és árvízmentes niveaura emeltesse, azután a védgát minél előbb elkészítsék.

Ez most az utcák rendezése alkalmával annyival is inkább keresztülvihető, amennyiben sok földet nyer a község, a melyet e célra fölhasználhat.

Ezt a földet a községnek ugyis el kell hordatnia, tehát kevés köllség szaporítás mellett egyúttal a védgátat lehetne felepiteni.

Vagyha ez nem volna e célra elég, akkor akadna meg Ujpest területén olyan domb, a melyet nivelálni kell, vagy olyan telek a melyet a tulajdonos telkének vízintezése céljából szívesen átengedne a községnek a védgát építése céljából, mert ezáltal a telektulajdonos jelentékeny köllséget kímélne a föld lefordításból, a község viszont földet nyerne fennemlített czepra, a fuvarozás pedig ugy sem kímélhető meg a község részéről és ily módon Ujpest a jövőben meg volna mentve a víz veszedelemtől, melynek a fővárosban épült sok hidepítés által minden évben ki lehet, de ki is van téve.

A kincstár birtokán természetesen a kincstár van hivatva a védgátat felepitni, mely ugyis elég hasznot húz az ujpesti kikötőből.

A mostani szomorú eset önmaga sürgeti meg, hogy a Dunapart, valamint egész környéke minél előbb rendeztesse és az ott lakó polgártársainak felszabadítsanak az örökös rettegéstől. Hisz ez az egész Duna mentén levő környék csak azért nem tud fejlődni, mert folytonos veszedelemben forog.

Valahára szakítani kell egyes emberek érdekeivel és a közös érdeket véve figyelembe az egész vonalat szabályozni és ármentes niveaura kell emelni. Ez ugyan a jelenben sok érdekeltnak az ellenkezését fogja maga után vonni, de mint rendszeren később az ellenkezők is be fogják látni, hogy a község helyesen cselekedett.

Az első akció.

A telekmegváltás ügyében az ujpesti érdekeltek nevében Volfner Tivadar orsz. képviselőnk elén, több tekintélyes polgár megtette az első és reméljük hathatós lépést: A mit a gróf jóindulata nem tudott az ujpestieknek megtenni, azt a mit a gróf kapzsizága nem engedett, azt hisszük a törvényhozás fogja előnyösen elintézni.

Az ujpestiek ügye jogos, jogos akkor, mikor egy alkotmányos országban a szabadság zászlója leng, ez hirdeti az ország és nemzet boldogulásának fényét, ez ragyogja be a kulturális fejlődés szép haladását és sorozza be az államot a művelt államok sorába.

És daczára annak Ujpest egy szigetet képez a tengerben, egy elhagyott szigetet, a hová nem hat el a szabadság fénye, mert Ujpest polgárainak egy nagy része nem szabad, a járom sötétsége homályosítja be a polgári jogok legszentebbiket, mert sokan a gróf igája alatt nyügnék, egy ugyan súlyos nyüg alatt, a mely alól sem hazaszeretet, sem egyebb nemzeti erények által nem lehet felszabadulni, csak a haszonleses legcsunyább fegyverével — pénz és izzsora által.

Sem hazafias erények, sem ped. kulturális törekvések nem bírják a gróf szívét megindítani, hanem a haszon, a melyet a gróf már a legutolsó cseppig kiszípolozott az ujpestiektől, nyomul előre és töri meg az ujpestieknek az önállósítás felelőrekvő vágyát.

A jog, a méltányosság a legalacsonyabb fokra szállanak, a nép vereteke által szerzett házikó dobra kerülhet: ki ad többet, mert ez a telek bizonytalan és nagy árán a gróf.

Szomorú viszonyok közt van számos polgára e községnek, mert nem tudja megváltani ezt a telket, a melyre a becsületes munka érdemévéként építette házat.

De ne folytassuk tovább sajnó szívünk keserves megnyilatkozását, az ujpestiek öntudatra ébredtek, más utra tereltek ezt a fajó kérdést, melyről tudósítunk következőkben számol be:

Kérvény az ujpesti telekmegváltási ügyben. Volfner Tivadar, a gödöllői kerület országgyűlési képviselője, az ujpesti telekmegváltási ügyben tiz tagú küldöttséget vezetett kedden Bánffy Dezső báró miniszterelnök elé s Kiss Sándor dr. nagyszerű tollalval írt helyesen és alapos érvekkel indokolt petíciót adott át a miniszterelnöknek, melyet a következő tekintélyes ujpesti polgárok írtak alá: Kiss Sándor dr., Dezső Lajos, Tóth János, Schmidt Richard, dr. Führer Simon, dr. Lichtmann Henrik, Mankó János, Friedmann Armin, Rodriguez Karoly és Zsoldos János. A petíció átnyújtásakor Volfner Tivadar országgyűlési képviselő kifejtette, hogy Ujpest községe nem kívánja, hogy — bármely ketes értékű legyen a Karolyi Sándor gróf joga — az ne képezze a méltányos megváltás tárgyát, de igenis kívánja, hogy adasek meg a mód, hogy ilyen fontos, nagy ipari telep szabadda tésse, mert azok az állapotok, amelyek ma Ujpesten fennállanak az ingatlan tulajdonjogát illetőleg, egy jogállam kereteibe be nem illeszthetők, amiért is, amidőn átnyújtja a Hazhoz is beadott kérvény egész példányát, kéri a miniszterelnököt az 1896. évi XXX. t.-c. megfelelő novelláris módosítására. Bánffy Dezső báró miniszterelnök válaszában kifejtette, hogy a kormány köteleességének fogja ismerni ezen kérdés beható tanulmány tárgyává tételét és igyekezni fog az ujpesti kérdés rendezését a magánjogi viszonyok serelme nélkül ugy megoldani, hogy ezen fontos városnak fejlődése és prosperálása biztosítva legyen. A küldöttség ezután Erdély Sándor igazságügyminiszternél is tisztelettel s neki is átnyújtotta a miniszterelnöknek is átadott petíciót. Az igazságügyminiszter megígerte a küldöttségnek, hogy az ügyet behatóan fogja tanulmányozni. Az ujpestiek — ugymond a miniszter — a legjobb reményeket táplálhatják az ügy előnyös megoldására nézve.

Budapesti nyári lóversenyek.

A nyári meeting első napi futamainak nevezései — tekintetbe véve a Köttingbrunnban most is folyó versenyekkel — elég jól zárultak, mert a 7 futamra összesen 84 lovat neveztek be. Ha csak a lovasokba nem lesz hiány, ugy elég érdekes versenyekre lesz kilátás. A nap főfutama az *Igazgatósági díj*, tiszteletdíj és 8000 korona a nyerőnek, 1500 a másodiknak, e futam távja 1400 meter. A 23 állva maradt ló között ott találjuk fliersink színét-javát, mint: *Bogdányt*, *Abmost*, *Wette-nichtet*, *Eremitet*, *Vederot*, *Aequator*, *Ignációt* stb. E versenyben *Aequator* oly előnyösen áll sulyban, hogy papirforma szerint meg sem verhető, mert a tavaszi versenyek alatt *Wette-nicht* 8 kilo sulykülönbözöt mellett alig $\frac{1}{2}$ hosszát tudta megverni, pedig *Wette-nicht* az egész társaságot tartja, leszámítva *Bogdányt*, amelylyel még nem mérte össze az erejét. Titkos tip gyanánt *Raben-voldert* emlegetik.

Átterve az egyes futamokra: I. A *Dunai díj* 3000 koronáját a 2400 meteres távu ver-

senyben a tervezett 10 ló közül *Brigand* nyerheti meg gazdájának. Jól fog futni *Fason* is.

II. Háromévesek gátversenye 2000 kor. 2400 m., a melyet a kottlingbrunni nagy gátverseny eredménye alapján *Ginger*-nek kellene megnyerni. Veszedelemes lehet reá *Rosario*.

III. Igazgatósági díj, erről már fentebb szóltunk.

Handikap 2000 kor. 1600 m., a bennevezettek között találjuk *Beightertont* *Tokio* vezető lovat, *Hajadont*, *Pardont* stb. Ezek között fog eldőlni a verseny valószínűleg *Hajadon* javára, a mely súlyban is jól áll.

V. Eladó verseny 2000 kor. 1000 m. *Rózsa* és *Splügen* a leghivatottabbak a bentnevezettek közül a díjra.

VI. Kétévesek eladóversenye 2000 kor. 1000 m. *Mia-Teresia*, *Etuska*, *December*, *Cereal* oly jó formát mutattak eddig, hogy a nyertőt köztük kell keresni, azt hisszük *Mia-Teresia* nyeri e versenyt.

VI. Welter-handicap 2000 kor. 1100 m. *Dogma* és *Katinka* közé helyezzük a versenyt.

Tipjeink a következők:

- I. *Brigand-Fason*
- II. *Ginger-Rosario*
- III. *Acquator-Almos-Bogdány*
- V. *Rózsa-Splügen*
- VI. *Cere-Mia-Teresia*
- VII. *Dogma-Katinka*

Heti tájékoztató.

Augusztus 31 nap.

15. vasárnap. *Nagy Boldogasszony*. I. Napoleon szül. Ajaccioban 1769. Loverseny Budapesten d. u. 3 órákor.

16. hétfő. *Rókus*. XIV. Kelemen pápa a jezsuita rend megszűnt. 1773.

17. kedd. *Bertrám*. (Nagy) Frigyes porosz király megh. 1789. Loverseny Budapesten d. u. 3 órákor.

18. szerda. *Iona*. I. Ferencz József kiáulunk szül. 1830. Loverseny Budapesten d. u. 3 órákor.

19. csütörtök. *Lajos*. Horváth Mihály történetíró megh. 1878. Az ág. ev. egyház nyári mulatsága rákospalotai parkban.

20. péntek. *István király*. Diebitsch orosz tábornok alkel a Balkánon 1829. Loverseny Budapesten d. u. 3 órákor.

21. szombat *Bernát*. Rudolff trónörökös szül. 1858.

HIREK.

Tisztelettel kérjük, olvasóinkat, hogy a lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez *Ujpest, Deák u. 8. sz.* alá küldeni sziveskedjék, a lap anyagi részét illető közlemények, valamint az előfizetési pénzek ezentúl is a lap kiadóhivatataiba, *Ujpest Árpád-ut 20. sz.* küldendők.

— **Esküvő.** Waldapfel Fülöp helybeli polgártársunk leánya Iionka k. a. f. hó 22-én d. u. 3 órákor esküszik örök hűséget Schön-tay Leopold urnak.

— **Névmagyarosítás.** Sárág Ignác ujpesti lakos nevet belügyminiszteri engedéllyel *Sárad*-ra változtatta.

— **Mese.** A héten szelében-hosszában terjesztették rossz nyelvek azt a hirt, mintha Lindt János közsegi birot Ivanka Pál járasi főszolgabíró állásától felfüggesztette volna azért, mert az árvízveszély alkalmával kiadott főszolgabírói rendelet fumigálva, haza ment és o't ledőlt a pamagra csibukozott. E híresztelésnek tápot adott az a körülmény, hogy Gerő Zsigmond közsegi esküdt elhelyezkedett a bírói székben és valójában közsegi bíróként működött. Hát a felfüggesztésre vonatkozó híresztelés nem egyéb mesenél. A dolog úgy áll, hogy Lindt János közsegi bíró az árvíz elleni védekezési munkálatok körül teljesített emberfeletti fáradozásai közben teljesen kimerült. — ugyannyira, hogy ágyba kellett feküdnie. Erről értesülve a főszolgabíró, Lindtnak betegsége idejére Gerő Zsigmond esküdtet bizta meg helyettesítésével, a mire ezuttal annál égetőbb szükség volt, mert az árvízveszedelem közepett a közsegi bíró nélkül nem lehetett, Lindt János egyébként már meggyógyult és átvette hivatalával járó teendőit, mit, ha fel lett volna függesztve csakugy brevi manu nem lehetett volna.

— **Az ag. ev. egyház** most esztörtökön tartandó mulatsága iránt az egész közsegi és környéken nagy érdeklődés mutatkozik, a miből azt következtetjük, hogy a mulatság nemesak hogy igen szépen fog sikerülni, hanem azon igen nagyszámu és előkelő közönség fog megjelenni. Különbben a fáradhatatlan rendezőség mindent elkövet, hogy a mulatság egy anyagi mint erkölcsi sikerben méltó legyen jó hírnevéhez.

— **Zászlószentelés.** Az ujpesti ipartestület f. évi augusztus hó 29-én *Szerényi Kázmérné* urnó zászlóanya vednöksége alatt zászlószentelési ünnepélyt tart. A zászlószentelési műsora: D. e. 10 órákor ünnepélyes szentmise és a zászló felszentelése a rom. kath templomban; fél 2 órákor társasbéd a polgári kör helyiségében; este 8 órákor az »Ujpesti Dalkör« közreműködésével hangverseny és utána tánczygálm.

— **Az ujpesti kereskedő- és iparos ifjak önművelődési köre** által rendezett művelelő előadás, — mely alkalmából a „*Piros bagyellárás*“ került színpadra, — szép közönséget vonzott a Colosseumba. A szereplők minden lehetőt elkövettek, hogy az előadás sikeréhez hozzájáruljanak és ha ez nem is minden tekintetben sikerült úgy, hogy ezt a kényes művészi igények kívánják, mindenkor tekintetbe kell venni az ambiciót és lörekvést, ez pedig minden egyes szereplőnél nyilvánult. De voltak a szereplők között igen jók is. Latabár Halász Anna (Zsófi) mint hivatásos színésznő igen lelkesen játszott és sok tapsra adott alkalmat. Fuchs József (Csillag Pál man. örmester) egész otthonosan játszott a színpadon és oly kifogástalan alakításokat mutatott be, hogy bármely színésznek dícséretére vált volna, ennélfogva sokszor zajos tapsal jutalmazták ügyes játékát. Freyler Istvan (Török Mihály) kedvetlenül játszott és tőle már jobb előadást is láttunk. Háhn Armin (Petak János venhuzár káplár) sokszor megkacagatta a közönséget. Szilágyi Pál (Kosza Gyurka, ha nem is megfelelően, de elég jó adta szerepét. Berezel Laszlo (Pennás

Muki) és Gazdácska Lajos (Hajas Muki) elég jó megállták helyüket, Wiederkehr V. (Leveles Misi) és Szlavy Margit (Sulák cigány asszony) rövid szerepeikben ügyeskedtek. Poók Lajos mint cigány jó alakításokat mutatott be. A szereplő hölgyeket a rendezőség szép virágcsokrokkal lepte meg; a színdarab rendezőjét, Latabár Endrét pedig a közönség a lámpák elé hívta, és az ügyes rendezésért *zajosan meptapsolta*. Az előadás után táncz volt, mely reggelig tartott. Tudositónknak a következő hölgyek neveit sikerült feljegyeznie: asszonyok: Varadi Ignácze, Varadi Adolfiné, Erschinger Jánosné, öz. Stöcker Pálné, Fuchs Antalné, Latabárné Halász Anna, öz. Hercz Roza, Szlavy Istvanne, Neumanné, Ugró Balintné, Halász Istvanne, Martinovics Józsefné stb. Leányok: Halász Mariska, Szlavy Margit, Martinovics növ. Ugró Lídia, Antal növ. Neumann Zseni, Jászai Olga, Fuchs növ. Badics Mariska, Horvath Mariska, Wiederkehr Jolan, Bogner növ. Kálmán Janka, Vida Sarolta, Füle Juliska, Stetz Vilma, Horváth Iona és Gizella, Dicker Adél, Friebeisz Anna, Jakobovits Erna, Balla Iona, Csikós Mariska, Mészáros Juliska, Soltesz Mariska stb. A talp alá valót Bódy Istvan jó cigány zenekara szolgáltatta.

— **Halálozás.** Dragon Geize nyugalmazott miniszteri titkar, a Ferencz József-rend lovagja, ötvenöt éves korában Rákospalotán elhunyt. Temetése nagy részvel mellett kedden d. u. 5 órákor volt. A megbolbogult uttörője volt a hazai baromfitenyésztésnek, ő szerette a »Gallus« című szaklapot és írta a közkezen forgó »Baromfi tenyésztés« című szakmunkát. Az ő kezdeményezése folytán létesült az állatkertben a nagyszerű tyukaszat is, melyet éveken keresztül ő vezetett.

— **Tűz a temetőben.** Mult vasárnap délután kigyuladt a temetőben levő fabóda. Gyors tűzoltóink azonban hamar eloltották a tüzet és így nagyobb kárt nem lehetett.

— **Leforrázott emberek.** az ujpesti Árpád-utca 103. számú hazában, Kohn Ignác asztalosműhelyében egy bőgre olvasztott terpenin földült és leforrasza Toth Vilmos legényt, meg Neustädler Ignác inast. Fränkl József bádigos negyestendő fia látta a bal esetet s átszaladt apja üzletébe, hogy elmondja a dolgot a boltban nekifutott Büchler bádigoslegénynek, a ki éppen egy forró terpeninnel teit edényt tartott a kezében. A veszedelmes folyadék a fiura ömlött s összegegte a testét. Lakásán apolják, a másik szerencsétlenül járt emberf korházba kellett szállítani. Az asztalosműhely is kigyuladt, de az önkéntes tűzoltók hamar eloltották.

Szerkesztői üzenetek.

— **E. J. Jozvin.** Örülök, hogy beáltal írói garádkha s remelem, hogy bőven fogsz Alföldi termékeiddel ellátni Levél jón !!!

— **D. E. urnak Eger.** Ujpestnek a legutóbbi népszámlálás alkalmával 23 500 néhány lakosa volt, mos azonban a lakóság száma meghaladja a 35.000.

— **Kiváncsiak.** *A morganatikus házassága*, oly össze nem illő házasság (mesalliance), mely szabályszerűen köttetven meg, az egyházi és polgári törvények szerint érvényes ugyan, de a család ellött érvénytelen; így az özvegy és a gyermekek a családi javadalmakból és örökségből ki vannak zárva. Ilyen házasságok leginkább magasabb rangúknál fordulnak elő, a mikor a férfi rangján aluli nőt vesz feleségül.

A telefon-hírmondó

a leggyorsabb hírszolgáltató, reggel 1/2 10 órától esti 1/2 11 óráig a legújabb híreket közli. Minden **szenzácziós hirt** riadójel előz meg.

Jelzi a csillagászatilag megállapított időt tizedmásodpercnyi pontossággal. Összes állomásain az **operaházi, népszínházi** előadások és **házihangversenyek** után **katona- és cigányzenekar is hallható.**

Előfizetés naponta csak 5 kr

Előfizetéseket elfogad és felvilágosítást ad **Ladányi Emil** vezérfelügyelő, váci-ut 8. sz.

FUCHS ANTAL

könyvnyomdája

Ujpest, Árpád-ut 20. szám.

Ajánlkozik a könyvnyomdai szakba vágó munkák szabatos, gyors és pontos elkészítésére a legjutányosabb árak mellett.

Elvállal hírlapokat és műveket minden nyelvben, körleveleket, táblázatokat, esketésre, gyűlésre és egyéb meghívókat, gyászjelentéseket, községi, ügyvédi és minden más hivatalbeli, kereskedelmi és együletbeli nyomtatványokat, szállítóleveleket, falragaszokat, vonalzott üzleti könyveket, folyóiratokat stb. stb. a legmérsékeltőbb árakon való elkészítését.

Eladó telkek.

Az „Ujpesti kereskedelmi és iparbank“ tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladók.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten *szerdán délután 3–5 óra* közt a bank helyiségében Ujpest, Árpád ut 3. szám.